

Plan voor solidariteit en werk - de praktijk

Dilemma van wenselijk- en haalbaarheid

Laat ik beginnen met te stellen dat ik het een geweldig plan vind. Maar laat ik dat vervolgens nuanceren door te zeggen dat ik de haalbaarheid, althans de haalbaarheid als integraal plan, ernstig in twijfel trek. Wat overigens niet inhoudt dat we er niet mee aan de slag zouden moeten gaan, want het is wel degelijk wenselijk!

ALLEREERST HEB IK grote twijfels bij de invoering van een 32-urige werkweek in één keer. Als we inderdaad 32 uur gaan werken, dan betekent dat niet per definitie dat er plotseling een substantieel aantal banen gecreëerd is. Ja, op papier, maar in de praktijk?

Financiering atv

Ik zie het al helemaal voor me bij het GVB (openbaar vervoer in Amsterdam). Een klein rekensommetje leert dat een 32-urige werkweek bij het GVB ruim 800 banen oplevert. Maar 800 banen met een volwaardig salaris? Op dit moment durf ik te roepen dat dit een utopie is. Momenteel worden we gekonfronteerd met 400 banen voor conducteurs, maar dat zijn wel banenpoolers. Stel dat 32 uur wél bespreekbaar zou zijn, laten we dan eens kijken waar de financiering vandaan moet komen. Mijns inziens is de enige mogelijkheid de financiering te zoeken in de belasting- en premiesfeer. Omdat een grootschalige terugdringing van de werkloosheid de overheid aardig wat uitgaven op de uitkeringen bespaart. Dat brengt echter het volgende dilemma met zich mee. Namelijk dat we alleen in de particuliere sektor banen kunnen creëren, omdat in de kollektieve sektor één en ander weer leidt tot lastenverzwaring. Want banen in de kollektieve sektor moeten betaald worden uit de opbrengsten van belastingen en dan zijn we weer terug bij af. Verder zie ik als groot gevaar, zeker op dit moment, dat deze atv-ronde een uitstekend middel voor werkgevers is om elke vorm van productiviteitsverlies de wereld uit te helpen. Er zal flink gereorganiseerd worden en per saldo gaan we met z'n allen harder werken in 32 uur.

Anti-racisme

De kwestie van 'anti-stress' spreekt mij overigens zeer aan. Dit is nadrukkelijk

gekoppeld aan atv, namelijk op een fatsoenlijke, 'stress-loze' manier je werk kunnen doen. Als ik zou moeten kiezen waar we de komende tijd de meeste energie in zouden moeten steken, stel ik punt 5 centraal, anti-racisme. Om me heen wordt het steeds nijpender. En dan heb ik het nog niet eens over de uitslag van de onlangs gehouden verkiezingen voor de gemeenteraden. De discussie op de werkvloer wordt steeds angstiger. Het gaat volgens mij bij de meeste CD- of CP-stemmers helemaal niet om een proteststem. Zij zijn het gewoon eens met het gedachtengoed van deze partijen. Mensen praten elkaar de meest vreselijke dingen aan.

Onderzoek

Hoewel ik ten aanzien van de 32-urige werkweek nogal krities ben geweest over de haalbaarheid, realiseer ik me dat uitbreiding van werkgelegenheid de belangrijkste aanval op het probleem van het opkomend racisme is. Kortom, het lijkt onvermijdelijk inderdaad een drastiese arbeidstijdverkortung af te dwingen. Maar dan moeten we mijn bovengenoemde dilemma's wel zien te overwinnen.

Daarom zou mijn voorstel zijn te laten onderzoeken of een 32-urige werkweek haalbaar en betaalbaar is. We zouden dat kunnen doen door het te presenteren in de afzonderlijke bondsraden. Maar misschien is het beter de beleidsmedewerkers van de FNV-federatie een financiële doorberekening te laten maken van de 32-urige werkweek. Dan kunnen we zien of zo'n atv betaalbaar is uit bijvoorbeeld de lastenverlichting die het voor de overheid met zich meebrengt. Op het moment dat we op basis van zo'n onderzoek kunnen aantonen dat het betaalbaar is en dat het - gekoppeld aan een anti-stresspakket en een anti-racismestrategie - nog veel meer oplevert dan alleen een oplossing voor de werkloosheid, denk ik dat mijn doemdenk-scenario in ieder geval in een ander licht komt te staan. Vooralsnog ontbreken mij de argumenten hoe we een breed draagvlak kunnen bewerkstelligen en de wenselijkheid kunnen omzetten in haalbaarheid.

Ton Hendriks
(AbvaKabo)

